Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПАТНИТЕ ИСПРАВИ НА ДРЖАВЈАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Се прогласува Законот за патните исправи на државјаните на Република Македонија,
што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 28 октомври 1992 година.

Број 08-4268/1
28 октомври 1992 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Киро Глигоров, с.р.

Претседател
за Собранието на Република
Македонија,
Стојан Андов, с.р.

З А К О Н
ЗА ПАТНИТЕ ИСПРАВИ НА ДРЖАВЈАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се утврдуваат видовите патни исправи и визи и постапката за нивно издавање на државјаните на Република Македонија.

Член 2

За патување во странство на државјаните на Република Македонија потребна им е патна исправа утврдена со овој закон, ако со меѓународен договор не е поинаку определено.

Владата на Република Македонија може да одреди дека за патување во странство или во одделни странски држави е потребна и виза од причина за меѓународен реципроцитет, заради заштита на безбедноста на Република Македонија или заштита на здравјето на луѓето.

II. ВИДОВИ ПАТНИ ИСПРАВИ И ВИЗИ И НАДЛЕЖНОСТ ЗА НИВНО ИЗДАВАЊЕ

Член 3

Патни исправи се: пасош, заеднички пасош, дипломатски пасош, службен пасош и патен лист, како и патни исправи кои се издаваат врз основа на меѓународни договори.

За време на престојот во странство, патната исправа служи за утврдување на идентитетот и како доказ за државјанство на Република Македонија.

Како патна исправа за патување во странство на члeновите на екипажот на пловилата во поморскиот, речниот и езерскиот сообраќај им служи и поморската, односно бродарската книшка, со виза издадена во смисла на овој закон.

Член 4

Државјанин на Република Македонија може да има само една патна исправа од ист вид издадена од надлежен орган на Република Македонија.

Член 5

Пасошот е лична исправа која му се издава на државјанин на Република Македонија заради патување и престој во странство, како и за враќање во земјата.

Забрането е да се даде патна исправа на послуга на друг или лицето да се послужи со туѓа патна исправа како со своја.

Член 6

Лице до навршени 14 години живот (во натамошниот текст: дете), може да има сопствен пасош или на барање на родителите или старателот, да биде запишано во пасошот на еден од родителите, односно старателот.

Запишувањето на детето во пасошот на родителот, односно старателот е со рок на важење до пет години и може да се продолжува, до навршени 14 години живот на детето.

Запишувањето на детето во пасошот на родителот, односно старателот ќе се поништи по службена должност кога на детето ќе му биде издаден сопствен пасош.

Член 7

Ако детето патува во странство или се враќа од странство без присуство на родител или старател или е во присуство на друго лице, за неговото патување потребна е писмена согласност од родителите или старателот, заверена од Министерството за внатрешни работи, односно од дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во странство.

Член 8

Заедничкиот пасош е патна исправа која се издава за група од најмалку пет, а најмногу 50 државјани на Република Македонија, кои заедно патуваат во странство и заедно се враќаат во земјата.

При патување во странство со заеднички пасош, водачот на групата е должен да има сопствен пасош, а лицата кои се внесени во заедничкиот пасош се должни да имаат со себе јавна исправа со фотографија, од која може да се утврди нивниот идентитет.

Доколку лицето кое се внесува во заедничкиот пасош, поседува и личен пасош, истиот се остава на чување во Министерството за внатрешни работи каде што е издаден заедничкиот пасош -до завршувањето на патувањето.

Член 9

Патниот лист е лична исправа која му се издава на државјанин на Република Македонија кој останал во странство без патна исправа, само за враќање во земјата.

Член 10

Дипломатскиот и службениот пасош се исправи кои се издаваат на носител на јавна функција и работник во државните органи, заради патување во странство и обезбедување на нивна заштита при извршување на службените задачи, во согласност со меѓународното право.

Дипломатскиот и службениот пасош може да се користи само ако има виза.

Дипломатскиот и службениот пасош се сопственост на Република Македонија.

Член 11

Дипломатски пасош им се издава на функционери и раководни работници во државни органи; на работници во дипломатско-конзуларните претставништва на Република Македонија во странство; на работници на министерството надлежно за работите од областа на меѓународните односи кои извршуваат дипломатско-конзуларни работи и задачи и имаат дипломатски статус; на членови на државни делегации на Република Македонија; на лица кои со одлука на Владата на Република Македонија заминуваат на работа во меѓународни организации во својство на функционери со дипломатски ранг во тие организации, како и на дипломатски курири.

Дипломатски пасош може да им се издаде и на членовите на потесното семејство на лицата од став 1 на овој член, кога истите живеат со нив во заедничко домаќинство во странство.

Член 12

Службениот пасош се издава на работници на министерството надлежно за работите од областа на меѓународните односи и на работници во дипломатско-конзуларните претставништва на Република Македонија во странство, освен на лицата од член 11 на овој закон, како и на работници на други државни органи кои патуваат во странство заради службена работа, а за што е потребно поседување на службен пасош.

Службен пасош може да се издаде и на членовите на потесното семејство на лицата од став 1 на овој член, а кои со нив живеат во заедничко домаќинство во странство.

Член 13

Визата е одобрение за патување во странство која се внесува во патната исправа и со која се констатира дека на имателот на патната исправа му е одобрено преминување на државната граница, поради заминување во земјата која е НАЗНАЧЕНА со визата и во рокот предвиден во истата.

Визата се издава за едно или повеќе патувања во странство.

Член 14

Пасош, заеднички пасош, патна исправа на службениот персонал во меѓународниот сообраќај издадена врз основа на меѓународен договор и виза, издава Министерството за внатрешни работи.

Во итни случаи (лекување, болест, смрт на член на потесното семејство, неодложен службен пат и слично) виза на пасош и виза на заеднички пасош може да се издаде и при контрола на преминувањето на државната граница.

Член 15

Дипломатскиот и службениот пасош, како и визите на тие пасоши ги издава министерството надлежно за работите од областа на меѓународните односи.

Член 16

На државјанин на Република Македонија, кој во странство престојува непрекинато повеќе од шест месеци, пасош и виза на тој пасош може да му издаде дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во странство.

По исклучок на одредбата од став 1 на овој член на државјанин на Република Македонија на кој во странство му е изгубен пасошот, е неопходно да остане во странство подолго од 30 дена поради лекување, службена работа, школување, специјализација или од други оправдани причини, дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во странство може да му издаде пасош и виза на тој пасош.

Член 17

Патниот лист го издава дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во странство на државјанин на Република Македонија, кој во странство останал без патна исправа.

Ш. ВАЖЕЊЕ НА ПАТНИТЕ ИСПРАВИ И ВИЗИ

Член 18

Пасошот се издава со рок на важење од десет години, а за лица помлади од 27 години со рок на важење од пет години.

Член 19

Заедничкиот пасош се издава со рок на важење кој е потребен за извршување на заедничкото патување во странство, но не подолго од една година.

Член 20

Патниот лист се издава со рок на важење до 30 дена или за времето кое е потребно за враќање во Република Македонија.

Член 21

Дипломатскиот и службениот пасош се издаваат со рок на важење до пет години.

Член 22

Виза на пасош и заеднички пасош се издава со рок на важење кој не може да биде подолг од рокот на важењето на пасошот.

Виза на поморска и бродарска книшка се издава со рок на важење од пет години.

За патна исправа на службениот персонал во меѓународниот сообраќај издадена врз основа на меѓународен договор, виза се издава со рок на важењето на таквата патна исправа, но не подолго од пет години.

Член 23

Пасошот, дипломатскиот пасош и службениот пасош важат за неограничен број патувања во странство.

Заеднички пасош се издава со важност за едно патување во одредена држава, односно држави.

Член 24

Виза се издава со важење за патување во одредена држава, повеќе држави или за сите држави.

IV. ПОСТАПКА ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ПАТНИ ИСПРАВИ, ВИЗИ И ВОДЕЊЕ НА ЕВИДЕНЦИЈА

1. Обрасци на патни исправи и визи и водење на евиденција.

Член 25

Патната исправа и визата се издава на пропишан образец кој го содржи грбот и името на Република Македонија.

Член 26

Во пасошот и патниот лист се внесуваат следниве податоци за имателот на патна исправа:

1) презиме и име,
2) ден, месец и година на раѓање,
3) место и општина на раѓање,
4) живеалиште,
5) државјанство и
6) единствен матичен број на граѓанинот.

Во заедничкиот пасош се запишува државата во која групата патува, презимето, името и бројот на пасошот на водачот на групата и презиме, име, ден, месец, година, место и општина на раѓање и живеалиште на членовите на групата.

Во дипломатскиот и службениот пасош се внесуваат податоците од став 1 точки 1 и 2 на овој член, како и податокот за функцијата на носителот на тој пасош.

Член 27

За издадените патни исправи и визи, како и за изгубените и исчезнатите патни исправи, Министерството за внатрешни работи и дипломатско-конзуларните претставништва на Република Македонија во странство, водат пропишана евиденција согласно со утврдените стандарди и законски прописи.

Член 28

Обрасците на патните исправи и на визите се печатат на македонски јазик, и со превод на англиски, германски и француски јазик.

2. Барање за издавање на патни исправи и визи

Член 29

Пасош, заеднички пасош и патен лист за враќање во земјата, се издава на барање на граѓанинот.

Дипломатски и службен пасош се издава на барање на надлежен државен орган.

Член 30

Барањето за издавање на патна исправа или виза се поднесува лично на пропишан образец.

За малолетно лице, односно лице кое е лишено од деловна способност, барањето за издавање на патна исправа или виза го поднесува еден од родителите, односно старателот.

Член 31

Барањето за издавање на патна исправа или виза ги содржи податоците кои се внесуваат во пасошот.

Со барањето за издавање на патна исправа или виза, се приложува на увид лична карта или друга јавна исправа од која може да се утврди идентитетот на подносителот на барањето.

Член 32

Заедно со барањето за издавање на пасош или патен лист се приложуваат и две фотографии со пропишана големина, од кои може да се утврди идентитетот на лицето на кое му се издава пасошот, односно патниот лист.

Ако лице кое бара издавање на пасош, поседува важечки пасош, кој поради пополне-

тост или оштетување е во таква состојба што не може да служи за својата намена, заедно со барањето за издавање на пасош се приложува и важечкиот пасош, заради поништување.

Државјанин на Република Македонија, кој постојано престојува во странство, во барањето за издавање на пасош ги наведува местото и државата во која престојува.

Член 33

Во барањето за издавање на заеднички пасош се наведуваат податоци за членовите на групата, странската држава, односно држави во кои групата има намера да патува, предвиденото време на престој во странство, како и името и презимето и бројот на патната исправа на водачот на групата.

Член 34

Виза за пасош, заеднички пасош, како и за поморска и бродарска книшка, се издава на барање на лицето, а виза на дипломатски и службен пасош се издава на барање на надлежен државен орган.

Член 35

Во барањето за издавање на виза се означува и државата во која лицето има намера да патува, како и времето предвидено за престој во странство.

Заедно со барањето за издавање на виза се приложува и патната исправа, односно поморска или бродарска книшка.

Член 36

Патна исправа или виза, се издава во рок од 15 дена, од денот на поднесувањето на барањето.

По исклучок од став 1 на овој член, во итни случаи (лекување во странство, смрт или болест на член од семејството, неодложно службено патување) или поради други оправдани причини, пасошот или визата се издаваат најдоцна во рок од 24 часа од поднесувањето на барањето.

3. Одбивање на барањето за издавање на пасош или виза, односно одземање на пасош и поништување на виза

Член 37

Поднесеното барање за издавање на пасош или виза, ќе се одбие и нема да се издаде пасош или виза ако:

1) против лицето кое бара издавање на пасош или виза е поведена кривична постапка за кривично дело за кое е предвидена казна затвор во траење најмалку три месеци додека постапката е во тек - на барање од надлежниот суд и

2) лицето кое бара издавање на пасош или виза е осудено на безусловна казна затвор во траење преку три месеци - додека не ја издржи казната.

Ако некоја од причините од став 1 на овој член настапила по издавањето на пасошот или визата на барање на надлежниот суд, пасошот ќе се одземе, а визата ќе се поништи.

Поднесеното барање за издавање виза може да се одбие, односно издадената виза да се поништи и од причините наведени во член 2 став 2 на овој закон.

Член 38

За сите факти кои за последица имаат престанување на причините за одбивање на барањето за издавање на пасош или виза, надлежниот суд, должен е веднаш да го извести Министерството за внатрешни работи.

Ќе се смета дека се престанати причините за одбивање на барањето за издавање на пасош или виза од член 37 став 1 точка 1 на овој закон, ако надлежниот суд не го обнови барањето по истекот на една година од денот на поднесувањето на барањето за одбивање на барањето за издавање на пасош или виза.

Член 39

Во решението со кое се одбива барањето за издавање на пасош или виза, односно со кое се одзема пасошот или се поништува визата, се наведуваат причините од кои органот се раководел при донесувањето на таквото решение.

Член 40

Против решението со кое е одбиено барањето за издавање на пасош или виза, односно е одземен пасошот или е поништена визата, жалба може да се поднесе до надлежната комисија на Владата на Република Македонија.

Член 41

На барање на лицето на кое му е одбиено барањето за издавање на патна исправа или виза, односно на кое му е одземена патната исправа или му е поништена визата, Министерството за внатрешни работи може во оправдани случаи (смрт на член на семејството, лечење во странство, неодложни службени работи и друго) да издаде пасош или виза со ограничен рок на важење, ако за тоа добие согласност од надлежниот суд кој барал ставање на забраната за издавање на патна исправа или виза.

4. Исчезнување или губење на пасош

Член 42

Исчезнувањето или губењето на пасошот имателот е должен да го пријави веднаш, а најдоцна во рок од три дена од денот на дознавањето, до Министерството за внатрешни работи.

Исчезнувањето или губењето на пасошот во странство нејзиниот имател е должен, веднаш да го пријави во дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во странство.

Член 43

Министерството за внатрешни работи исчезнатата патна исправа ќе ја огласи за неважечка во „Службен весник на Република Македонија".

Огласувањето се врши на трошок на странката.

V. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 44

Со парична казна од половина плата до две плати од просечната плата во Републиката или со казна затвор до 30 дена ќе се казни за прекршок физичко лице:

1) кое својата патна исправа ќе ја даде на послуга на друго лице или ќе се послужи со туѓа патна исправа како со своја (член 5 став 2) и

2) кое ќе постапи спротивно на одредбите на член 7 од овој закон.

Член 45

Со парична казна од половина плата од просечната плата во Републиката или со казна затвор до 30 дена ќе се казни за прекршок физичко лице кое веднаш, а најдоцни во рок од три дена не го пријави исчезнувањето или губењето на патната исправа (член 42).

VI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 46

Пасошите и визите издадени пред денот на влегување во сила на овој закон, ќе важат до рокот на важење кој е наведен во патната исправа, односно визата, а најдолго во рок од две години од денот на влегување во сила на овој закон.

По истекот на рокот на важење на патната исправа и визата од став 1 на овој член, истите не можат да се продолжуваат.

За државјаните на другите републики кои во рок од една година согласно со Законот за државјанството на Република Македонија поднесле барање за стекнување на државјанство на Република Македонија, нивните пасоши и визи издадени пред денот на влегување во сила на овој закон ќе важат до истекот на рокот за кој се издадени, а најдолго во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Со патните исправи издадени до денот на влегувањето во сила на овој закон не се докажува државјанството на Република Македонија.

Член 47

Постапките по барањето за издавање на патни исправи и визи започнати пред денот на влегување во сила на овој закон ќе се завршат според одредбите на овој закон.

Член 48

Се овластува министерот за внатрешни работи да донесе подзаконски прописи за:

1) образецот за пасош, заеднички пасош, патен лист и образецот за виза, како и податоците кои се запишуваат во нив,

2) образецот за барање за издавање на пасош и заеднички пасош, како и образецот за барање за издавање на виза на тие пасоши;

3) начинот на издавање и продолжување на рокот на важење на пасош и заеднички пасош, како и постапката за издавање на визи на тие пасоши;

4) начинот на фотографирањето за патна исправа и

5) начинот на водење на евиденцијата за издадените и одземените пасоши, заедничките пасоши издадени, односно поништени визи на тие пасоши, како и за водење на регистарот за изгубени и исчезнати патни исправи.

Член 49

Се овластува министерот за внатрешни работи во согласност со министерот за работите од областа на надворешните работи да донесе подзаконски прописи за:

1) постапката за издавање и продолжување на патни исправи и визи од страна на дипломатско-конзуларните претставништва на Република Македонија во странство и

2) начинот на водење на евиденцијата за издадените патни исправи и визи во дипломатско-конзуларните претставништва на Република Македонија во странство.

Член 50

Се овластува министерот за работите од областа на надворешните работи во согласност со министерот за внатрешни работи, да донесе подзаконски прописи за:

1) обрасците за дипломатски и службени пасоши, како и обрасците на визи кои ќе се издаваат на тие пасоши и

2) начинот на водење на евиденцијата за издадените дипломатски службени пасоши, како и за издадени визи на тие пасоши.

Член 51

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за патните исправи на државјаните на Социјалистичка Федеративна Република Југославија („Служ-бен лист на СФРЈ" број 30/79 и 53/85).

Член 52

Подзаконските прописи предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на законот.

До донесувањето на прописите од став 1 на овој член, ќе се применуваат досегашните прописи.

Член 53

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија".